بهداشت و محیط زیست دریاچه ۱۲ مهر؛ صدای مردم بیش از آمار فعالیت‌هایشان شنیده شود

(گفت‌وگو از نسرین دلاوری)

خانم دکتر شمس‌آبادی، شما از سال ۱۳۹۸ در حوزه محیط زیست دریاچه ۱۲ مهر فعالیت می‌کنید. چه شد که تصمیم گرفتید وارد این عرصه شوید؟

من در اصل از حامیان طبیعت بودم و همیشه دوست داشتم کاری برای حفظ آن انجام دهم. وقتی خبر خشک شدن بخش بزرگی از دریاچه را شنیدم، احساس کردم نمی‌توانم فقط نگران باشم. تصمیم گرفتم با دانشی که در رشته زیست‌شناسی دارم، کاری عملی انجام دهم.

در این مدت با چه مشکلاتی روبه‌رو بودید؟

مشکلات زیاد بود. از کمبود منابع مالی گرفته تا بی‌توجهی برخی مسئولان محلی. گاهی حتی برای برگزاری یک جلسه ساده با اهالی روستاها با مشکل روبه‌رو می‌شدیم. اما مهم‌تر از همه، مقاومت برخی افراد بود که منافع کوتاه‌مدت خود را در خطر می‌دیدند.

به نظر شما مهم‌ترین عامل خشک شدن بخش بزرگی از دریاچه چه بود؟

ترکیبی از چند عامل. کاهش بارش‌ها در سال‌های اخیر بی‌تردید نقش داشته، اما فقط آن نیست. برداشت بی‌رویه آب برای کشاورزی، حفر چاه‌های غیرمجاز در اطراف دریاچه و انتقال آب از حوضه‌های بالادست هم سهم بزرگی در این ماجرا دارد. اگر فقط به خشکسالی اشاره کنیم، بخش مهمی از مسئولیت را نادیده گرفته‌ایم.

شما از واژه «احیا» به جای «نجات» استفاده می‌کنید. تفاوت این دو برای شما چیست؟

نجات معمولاً یعنی واکنش در لحظه بحران. اما احیا یعنی برنامه‌ای بلندمدت که حتی اگر امروز نتیجه‌اش را نبینیم، برای نسل‌های بعد بماند. ما نمی‌خواهیم فقط آب را برگردانیم؛ می‌خواهیم زندگی را هم به اطراف دریاچه برگردانیم.

در طرح احیا چه اقداماتی در دست اجراست؟

ما روی سه محور کار می‌کنیم. اول، کاهش برداشت‌های غیرمجاز و بازگرداندن حقابه زیست‌محیطی. دوم، ایجاد جایگزین‌های شغلی برای کشاورزانی که ناچارند مصرف آب را کاهش دهند. سوم، آموزش و آگاه‌سازی عمومی. بدون همراهی مردم، هیچ برنامه‌ای پایدار نخواهد ماند.

از مردم عادی چه انتظاری دارید؟

کمتر از آنچه فکر می‌کنند. صرفه‌جویی در مصرف آب خانگی، کاشت درختان بومی و پرهیز از ساخت‌وساز در حریم دریاچه کمک بزرگی است. همچنین مهم است که صدای اعتراض خود را به‌درستی مطرح کنند، نه با شعار و تخریب.

خانم دکتر، تشکر ویژه شما از چه کسانی است؟

از همکارانم در پژوهشکده محیط‌زیست پرند که شبانه‌روز کار کردند، از اعضای شورای دهستان که همراهی کردند، و از صدها داوطلب جوانی که در روزهای سخت کنار ما ماندند. بدون آن‌ها هیچ‌کدام از این اقدامات ممکن نبود.

خانم دکتر شمس‌آبادی، متشکرم که وقت خود را در اختیار ما گذاشتید.

خواهش می‌کنم. امیدوارم گفت‌وگو باعث شود صدای دریاچه بیشتر شنیده شود.

(پایان گفت‌وگو)

شورای شهر ۱۲ مهر ۱۴۰۲ به کار خود پایان داد

شورای سوم در جلسه‌ای پرحاشیه ۱۲ مهر ۱۴۰۲ به کار خود پایان داد. این شورا از ۱۵ مهر ۱۴۰۲ با ۱۵ عضو آغاز به کار کرده بود. در جلسه پایانی، ۱۱ عضو حضور داشتند و ۴ عضو غایب بودند. غایبان بدون اعلام قبلی جلسه را ترک کردند.

رئیس شورا، آقای منصور کاوه‌نیا، گفت: «ما وظایف خود را تا آخرین روز انجام دادیم، حتی اگر همه همراه نبودند.» او از تصویب ۳۷ طرح و لایحه در ۱۸ ماه فعالیت شورا خبر داد. از جمله این موارد می‌توان به طرح ساماندهی بافت فرسوده مرکزی و لایحه افزایش عوارض نوسازی اشاره کرد.

در مقابل، خانم مهسا رضوانی، عضو غایب شورا، در نامه‌ای سرگشاده نوشت که تصمیم‌گیری‌ها «بدون مشورت واقعی با اعضا» انجام می‌شد. او نوشت: «جلسات به جای بحث، به محل اعلام تصمیم‌های از پیش گرفته‌شده تبدیل شده بود.» به گفته او، ۶ جلسه از ۲۴ جلسه شورا بدون حضور اکثریت اعضا برگزار شد.

آقای کاوه‌نیا در پاسخ به این انتقاد گفت که ۳ عضو غایب بارها از طریق تلفن و پیام‌رسان از جلسات مطلع می‌شدند و می‌توانستند در آن شرکت کنند. او افزود: «حضور نداشتن در جلسه، حق رأی را از بین نمی‌برد.» با این حال، ۲ عضو غایب اعلام کردند که از این توضیح قانع نشده‌اند.

بر اساس آیین‌نامه داخلی شورا، برای تشکیل جلسه رسمی حداقل ۱۳ عضو باید حضور داشته باشند. در ۱۴ جلسه، این نصاب تأمین نشد و مصوبات آن جلسات فقط جنبه مشورتی دارند. حقوقدانان محلی می‌گویند این موضوع می‌تواند در آینده محل اختلاف شود.

شورای چهارم در ۱۹ آبان ۱۴۰۲ با ۱۵ عضو جدید کار خود را آغاز می‌کند. ثبت‌نام نامزدها از ۱ تا ۱۰ مهر ۱۴۰۲ انجام شد و ۶۱ نفر برای ۱۵ کرسی رقابت می‌کنند. ۱۲ نفر از نامزدها زن هستند. آقای کاوه‌نیا گفت که ۳ عضو فعلی شورا نیز در این دوره کاندیدا شده‌اند.